ELŐSZÓ

A vidéki térségek fejlődésének, versenyképessé válásának alapvető feltétele, hogy a fiatal szakemberek megfelelő módon és mértékben szerephez jussanak a fejlődés folyamatában. Nem csupán arról van szó, hogy munkahelyet találjanak, nem csupán arról, hogy a térségben maradjanak. Fontos kérdés az is, hogy az általuk képviselt újszerű szakmai tudásnak lesz-e helye, szerepe, társadalmi súlya az adott vidéki térségben. Milyen térségi szakmai-társadalmi szerepek betöltésére, milyen karrierpályák kiépítésére kapnak esélyt a fiatal szakemberek? Milyen lehetőségek adódnak számukra ahhoz, hogy érdemben azonosulni tudjanak azzal a vidéki térséggel, amelyben élnek?

Ezek a kérdések különösen aktuálisak azon fiatal szakemberek esetében, akik a fejlesztéspolitika terén szereztek vagy szereznek szakmai képesítést. Ma a Székelyföld képzési helyszínein több mint egy tucat olyan szak működik, melynek keretében a képzésben résztvevők a vidékfejlesztésben, helyi fejlesztésben hasznosítható ismereteket szereznek. Ennek a szakmai tudásnak a hasznosítása, intézményi és társadalmi integrálása egyike a legfontosabb térségi feladatoknak. A vidéki térségek fokozatosan fölértékelődnek, gyors léptékben változik a vidék megítélése, és ezzel párhuzamosan a vidékfejlesztés szemlélete és módszertani eszköztára is megújul. Új, innovatív tudásra, szinergikus látásmódra van szükség ahhoz, hogy egy vidéki térség kihasználja az új lehetőségeket, és ebben a fiatalok szerepvállalása nélkülözhetetlen.

A Nemzeti Tehetség Program által támogatott szakmai munkánk célja az volt, hogy indítsunk el olyan térségi folyamatot, amely a térség érdekében mozgósítja és hasznosítja a tehetséges fiatalok szakmai tudását, elemző készségét, innovatív-kreatív hozzáállását, és nem utolsósorban azt a fiatalokra jellemző szinergikus látásmódot, amely a mai térségi fejlesztéspolitikai gyakorlatból sok esetben hiányzik. Minderre egy esettanulmány-készítési program biztosított keretet,

amely a tematikai-módszertani előkészítéstől a rendszeres szakmai konzultáción át a műhelykonferencia szervezésig és a publikálásig a tudományos munkavégzés minden fontos lépését magába foglalta. Az esettanulmány-készítés szakmai előkészítését és szervezését a PAHRU megbízása alapján a KAM – Regionális és Antropológiai Kutatások Központja végezte.

Természetesen felvethető a kérdés, hogy milyen szakmai hozadéka lehet egyetemi hallgatók vidékfejlesztési esettanulmányainak, hiszen még tanulnak, tereptapasztalatuk is rendszerint kevés? Az ilyen munkák módszertani vagy didaktikai haszna nyilvánvaló, azonban itt ennél sokkal többről van szó. A válasz a térség helyzetében, az itt zajló vidékfejlesztési folyamat működésében keresendő. A székelyföldi térségben ez a folyamat jóval az 1989-es fordulat után indult be, és történetét alapvetően a hátrányok ledolgozása, a forrásbevonás, a sürgető problémák megoldása jellemezte. Az új vidékfejlesztési szemlélet előtérbe kerülése, az endogén adottságokra alapozó és a fenntartható helyi fejlesztés igénye azonban a vidékfejlesztési szemlélet és módszertan térségi újratematizálását igényli. Ehhez van szükség fiatal szakemberekre és olyan elemzésekre, amelyeknek szerzői pragmatikusan, innovatív-kreatív módon közelítenek a térségi jelenségekhez és folyamatokhoz. A kötet esettanulmányai tartalmi és módszertani szempontból sokfélék. Ez a sokféleség azonban ebben az esetben előny, hiszen másként látnak és láttatnak egész sor olyan eseményt, kezdeményezést, vállalkozást, programot, amely a vidékfejlesztési munka mindennapi gyakorlatában sok esetben csak rutinfeladatként jelenik meg.

Az Alapítvány kezdeményezése egy folyamat kezdetét jelenti, hiszen a térségi vidékfejlesztési folyamat újragondolásához nagyszámú és sokféle elemzésre, megközelítésre van szükség. Ugyanakkor egy ilyen program működési teret és formát alakít ki a vidékfejlesztési tudással, illetve ambíciókkal rendelkező, tehetséges egyetemi hallgatók térségi intézményi és szakmai integrációjára.

A kötet szerkesztői ezúton is köszönik a programban együttműködő oktatók, szakértők, egyetemi hallgatók közreműködését.

A program szakmai megszervezését és lebonyolítását, jelen kötet kiadását a Nemzeti Tehetség Program támogatása tette lehetővé (NTP-HTE-M-13 kódjelű program). Köszönjük a Nemzeti Tehetség Program munkatársainak a munkák során nyújtott támogatást, valamint a programunk lebonyolításában való együttműködést.

Csíkszereda, 2014 június

A szerkesztők